

I. WERKWOORD – VERBUM

1.1 ONVOLTOOID TEGENWOORDIGE TIJD (O. T. T.) – PRESENS

1.1.1 REGELMATIGE EN ONREGELMATIGE WERKWOORDEN

1. Onderstreep de persoonsvormen. Wat is de infinitief van de werkwoorden? Vertaal in het Tsjechisch.

Mijn schooldag

Om zeven uur kom ik uit mijn bed. Ik ga onder de douche. Ik zet thee. Als ontbijt eet ik twee boterhammen. Ik drink twee koppen thee. Ik lees de krant. Dan fiets ik naar het station. Om kwart voor negen kom ik op school aan. In de kantine neem ik een kopje koffie. Mijn les begint om negen uur.

2. Vul in de juiste vorm van het werkwoord *spreken* in.

A: Meneer Van Damme ..... Spaans en Duits . Mevrouw, ... u ook Duits?

B: Nee, ik ..... Nederlands en verder ..... ik ook een beetje Engels.

3. Vul de juiste vorm van het werkwoord *gaan* in.

1 Jan .....met zijn vriendin naar de bioscoop.

2 Ik ..... naar de les.

3 ..... u ook naar de lezing?

4 ..... je vandaag naar de bibliotheek?

5 ..... jullie ook naar het verjaardagsfeestje?

6 We ..... in het weekend naar Scheveningen.

4. Vul de juiste vorm van het werkwoord *wonen* in.

1 Ik ..... nog bij mijn ouders.

2 Waar ..... jij, Piet?

3 ..... u in Praag?

4 Hij..... in Antwerpen.

5 ..... jullie in de Visserstraat?

6 Mijn vrienden ..... in Gouda.

5. Vul de juiste vorm van het werkwoord *zijn* in.

- 1 Mijn ouders ..... nu in Amsterdam.
- 2 Je ..... te laat!
- 3 Onze lerares ..... altijd op tijd.
- 4 Ik ..... nooit op tijd.
- 5 Tim ..... vandaag te laat.
- 6 We ..... in de woonkamer.
- 7 ..... je student?
- 8 ..... jullie ook studenten?

6. Vul in de juiste vorm van het werkwoord *zijn* in.

A: ..... jullie Nederlanders?

B: Nee, hoor, wij ..... buitenlanders. Ik ..... Spanjaard en mijn twee vrienden ..... Italianen. En jij? ..... jij Nederlander?

A: Nee, ik ..... Vlaming.

7. Vul de juiste vorm van het werkwoord *hebben* in.

- 1 Ik ..... een poes.
- 2 Hun kinderen ..... een hond.
- 3 Mijn zoon ..... een auto.
- 4 ..... u een boot?
- 5 ..... je een fiets?
- 6 Jij ..... twee broers.
- 7 ..... hij een grote familie?
- 8 U ..... helemaal gelijk.

8. Vul in de juiste vorm van het werkwoord *hebben* in.

A: Alle treinen ..... vertraging. Mijn trein ..... een vertraging van dertig minuten. Hoeveel vertraging ..... jouw trein?

B: Ook dertig minuten. Wij ..... allebei nog een half uurtje. .... je zin in koffie?

A: Ja, ik ..... erg veel zin in koffie want ze ..... hier op het station lekkere koffie.

9. Beantwoord de vragen met een volledige zin.

- 1 Ben je student?
- 2 Ben je Nederlander?
- 3 Ben je vanavond thuis?
- 4 Ben je maandag in de bibliotheek?
- 5 Ben je vandaag te laat?
- 6 Heb je een zusje?
- 7 Heb je honger?
- 8 Heb je ook dorst?
- 9 Heb je zin in een broodje kaas?
- 10 Heb je zin in een cola?

10. Vul de juiste persoonsvorm in! Vertaal in je moedertaal.

In de kantine. Een gesprek tussen Elza en Sam.

- E: Hoe ..... (*gaan*) jij naar school?
- S: Ik ..... (*gaan*) altijd met de fiets. En jij?
- E: Mijn vriendin en ik ..... (*gaan*) met de bus.
We ..... (*wonen*) te ver weg.
- S: Waar ..... (*wonen*) jullie dan?
- E: In Capelle. En jij?
- S: Ik ..... (*wonen*) in Schiedam.
- E: Maar dat ..... (*zijn*) toch ook ver?
- S: Een half uur fietsen. Dat ..... (*vinden*) ik niet zo veel.
- E: Wat ..... (*doen*) je als het ..... (*regenen*)?
- S: Dan ..... (*hebben*) ik een regenjas.

11. Vul de juiste persoonsvorm in! Vertaal in het Tsjechisch.

Een gesprek tussen Arthur en Rebecca.

- A: Wie ..... (*koken*) er bij jullie thuis?
- R: Ik ..... (*koken*) samen met mijn vriend.
De ene dag ..... (*koken*) ik en de andere dag ..... (*koken*) hij.
- A: ..... (*vinden*) jullie koken leuk?

- R: Dat ..... (*gaan*) wel. Ik ..... (*houden*) niet zo van koken. Mijn vriend wel, hij ..... (*staan*) graag in de keuken.
- A: Nou, mijn vriend niet. Maar hij ..... (*doen*) wel de boodschappen. Hij ..... (*hebben*) ook geen hekel aan de afwas.
- R: Hm, mijn vriend en ik ..... (*haten*) de afwas. Maar ja, als alle borden vies ..... (*zijn*), dan ..... (*moeten*) we wel.

12. Schrijf het werkwoord in de juiste vorm!

1. (antwoorden) De man ..... heel goed.
2. (luisteren) Ik ..... altijd naar jou.
3. (komen) ..... u nog naar de Nederlandse les?
4. (zingen) Die vrouw ..... een mooi lied.
5. (eten) Hij ..... nooit vlees.
6. (zwemmen) Wie ..... daar?
7. (betalen) Waarom ..... je niet?
8. (zijn) Ik ..... morgen jarig.
9. (zijn) Hij ..... 23 jaar oud.
10. (repareren) ..... jouw vader jouw fiets?
11. (halen) Moeder ..... een kopje uit de kast.
12. (hebben) ..... jullie het huiswerk?
13. (lopen) Jan en Ann ..... samen in het park.
14. (hebben) ..... je broer een vriendin?

13. Geef het juiste antwoord. Vorm de hele zin.

1. Hoe heet de koning der Nederlanden en wanneer is hij jarig?
2. Wat is de hoofdstad van Nederland?
3. Ligt Maastricht in Nederland?
4. Hoeveel provincies heeft Nederland?
5. Wat betekent het woord BENELUX?
6. Hoe heet de koning van België?
7. Spreken alle Belgen Nederlands?
8. In welke stad vind je het Atomium?

14. Vul in de eerste kolom het Tsjechische equivalent van het Nederlandse werkwoord, in de tweede kolom de 1ste pers. sing., in de derde kolom de 3de pers. sing. en in de vierde kolom de 2de pers. sing. gevolgd door „je“ in. (Zie voorbeeld.)

lachen - smát se	ik __ lach _____	hij __ lacht _____	__ lach _____ je?
kopen	ik _____	hij _____	_____ je?
schrijven	ik _____	hij _____	_____ je?
lezen	ik _____	hij _____	_____ je?
antwoorden	ik _____	hij _____	_____ je?
staan	ik _____	hij _____	_____ je?
halen	ik _____	hij _____	_____ je?
beginnen	ik _____	hij _____	_____ je?
praten	ik _____	hij _____	_____ je?
leven	ik _____	hij _____	_____ je?
zitten	ik _____	hij _____	_____ je?
vinden	ik _____	hij _____	_____ je?
denken	ik _____	hij _____	_____ je?
komen	ik _____	hij _____	_____ je?

15. Vul in de eerste kolom het Tsjechische equivalent van het Nederlandse werkwoord, in de tweede kolom de 1ste pers. sing., in de derde kolom de 3de pers. sing. en in de vierde kolom de 2de pers. sing. gevolgd door „je“ in. (Zie voorbeeld.)

lachen - smát se	ik __ lach _____	hij __ lacht _____	__ lach _____ je?
doen	ik _____	hij _____	_____ je?
eten	ik _____	hij _____	_____ je?
zeggen	ik _____	hij _____	_____ je?
vragen	ik _____	hij _____	_____ je?
wachten	ik _____	hij _____	_____ je?
heten	ik _____	hij _____	_____ je?
helpen	ik _____	hij _____	_____ je?
slapen	ik _____	hij _____	_____ je?
geven	ik _____	hij _____	_____ je?
fietsen	ik _____	hij _____	_____ je?
weten	ik _____	hij _____	_____ je?
nemen	ik _____	hij _____	_____ je?
kiezen	ik _____	hij _____	_____ je?

16. Vul de juiste vorm van de o.t.t. (presens) in.

1. (volgen) Ik ..... een cursus Nederlands.
2. (leren) Sinds vorige week..... ik deze taal.
3. (zijn) Nederlands ..... voor mij een makkelijke taal
4. (kennen) omdat ik een beetje Duits .....
5. (hebben) Van maandag tot donderdag .....ik les.
6. (betekenen) Dat ..... dus vier keer per week.
7. (bestaan) Onze groep ..... uit 18 studenten.
8. (komen) Ze ..... uit verschillende landen.
9. (vinden) Ik ..... dat erg leuk.

17. Geef antwoord in een volledige zin. Gebruik het werkwoord *gaan*.

Voorbeeld: Wat ga je vanmiddag doen?

Ik ga mijn haar verven.

| _____ |

1. Wat ga je vanavond eten?
2. Hoe laat ga je vandaag slapen?
3. Wat ga je vanavond doen?
4. Wat ga je in het weekend doen?
5. Wanneer ga je een fiets kopen?
6. Wat doe je als je dorst hebt?
7. Wat doe je als je moe bent?
8. Wat doe je als je boos bent?
9. Wat doe je als je bang bent?
10. Wat doe je als je de laatste tram mist?

1.1.2. MODALE WERKWOORDEN

1. Vul de juiste vorm van het werkwoord *moeten* in.

1. .... je echt de hele tijd televisie kijken?
2. .... je nog boodschappen doen?

3. Ik ben ziek dus ik ..... thuis blijven.
4. Hij ..... haar helpen.
5. Kinderen, ... jullie zo hard praten?
6. Ik denk, dat zij naar de dokter .....
7. Ik ..... ik naar de apotheek om de medicijnen te halen.
8. Ze ..... snel weer beter zijn.

2. Zet het modale werkwoord **moeten** in de juiste vorm.

1. Ik ..... morgen naar mijn broer.
2. Hij ..... examen Duits doen.
3. “..... je nog veel leren?” vraag ik hem.
4. Hij is heel zenuwachtig en zijn vrouw ..... geduld met hem hebben.
5. Mijn man en ik ..... hem helpen.
6. .... wij dat echt doen?
7. Je ..... vanavond op tijd naar bed.
8. Wij ..... over een paar dagen op reis.

3. Zet **moeten** en **hoeven** in de juiste vorm.

1. .... (moeten) je op tijd naar bed?
Nee, dat ..... (hoeven) niet.
2. .... (moeten) ik nu mijn tanden poetsen?
Nee, dat ..... (hoeven) je niet te doen.
3. .... (moeten) jullie vanavond thuis blijven?
Nee, jullie ..... (hoeven) niet thuis te blijven!
4. .... (moeten) u deze danscursus volgen?
Nee, dat ..... (hoeven) u niet te doen!
5. .... (moeten) hij op zondag vroeg opstaan?
Nee, hij ..... (hoeven) niet op zondag vroeg op te staan.
6. .... (moeten) jullie een nieuwe auto kopen?
Nee, we ..... (hoeven) geen nieuwe auto te kopen.
7. .... (moeten) ik nu al uitstappen?
Nee, u ..... (hoeven) nog niet uit te stappen.

4. Vul de juiste vorm van het werkwoord ***zullen*** in. Vertaal in het Tsjechisch.

1. Je ..... het doen!
2. Vader ..... de kaartjes voor de trein kopen.
3. Ik..... hem een e-mail schrijven.
4. ....we een pilsje gaan drinken?
5. Vanavond ..... je al bij je oma zijn.
6. .... jullie op mij wachten?
7. Je ..... het wel mooi vinden.
8. Wat ..... we volgend weekend ondernemen?
9. Ik ..... alles voor u doen.
10. Wat .....we vanavond doen?

5. Vul de juiste vorm van het werkwoord ***kunnen*** in.

1. Wat ..... ik voor u doen ?
2. Hij ..... u niet goed horen.
3. .... u mij zeggen, waar de bushalte is?
4. .... je morgen op tijd komen?
5. .... we eerst koffie drinken?
6. Ik ..... je vanavond opbellen.
7. Jullie ..... nog vragen stellen.
8. Dit weekend ..... mijn ouders niet komen.
9. .... u autorijden?
10. .... je goed zwemmen?

6. Vul de juiste vorm van het werkwoord ***willen*** in.

1. Wat ..... je vanavond eten?
2. Ik ..... gebraden kip met frieten.
3. Maar Rob ..... geen kip vandaag en Tom ook niet.
4. Zij ..... kroketten en gehaktballen.
5. .... u bij het eten iets drinken?
6. .... jullie een toetje na het eten?
7. Mieke ..... een ijsje, Rob ..... liever een gebakje.

8. Ik ..... het liefst een appel.
9. Wat ..... Mieke na het eten doen?
10. Ze ..... naar de nieuwe CD luisteren.

7. Vul de juiste vorm van het werkwoord **mogen** in.

1. .... ik een retour Rotterdam Centraal, alstublieft?
2. .... jullie in België studeren?
3. De kinderen ..... vandaag laat naar bed.
4. .... mijn vriend met ons lunchen?
5. Jij ..... geen chocolade snoepen.
6. .... we hier roken?
7. Nee, dat ..... niet.
8. .... u van de dokter nog niet werken?
9. Tot wanneer ..... je vliegen als je zwanger bent?
10. Wij ..... de boeken niet mee naar huis nemen.

8. Kies tussen: **mogen**, **moeten**, **willen**, **kunnen** en zet het werkwoord in de juiste vorm.

1. .... ik je woordenboek even gebruiken?
2. Jan ..... op tijd thuis zijn, want anders is zijn vader boos.
3. .... ik het raam even dichtdoen?
4. Ik ..... graag Nederlands leren.
5. Zij ..... niet naar het station lopen, want het is te ver.
6. Na middernacht ..... je niet meer met de trein naar Rotterdam.
7. De leerling ..... een dag vrij hebben, de leraar vindt het goed.
8. De conducteur ..... kaartjes controleren.
9. Ik ..... nu brood halen, anders heb ik morgen geen ontbijt.
10. Ik ..... graag even met u praten.
11. Mijn kat ..... niet op mijn bed slapen.
12. Hij ..... geen twee minuten zwijgen.
13. .... jullie me goed horen?
14. .... jullie even luisteren?

9. Geef antwoord op de vragen in een complete zin.

1. Hoeveel moet je aan huur betalen? .....
2. Wat wil je in de zomer doen? .....
3. Met wie kan je goed praten? .....
4. Mag ik even een vraag stellen? .....
5. Kan je Chinees schrijven? .....
6. Hoe laat mag je vandaag naar huis? .....
7. Kan je me 5 euro lenen? .....
8. Wil je nu al stoppen? .....

10. Vertaal in het Nederlands.

1. Večer mu musím zavolat.
2. Můžete mi prosím pomoci?
3. Nesmíš přijít pozdě.
4. Můj kamarád chce jet do Nizozemska.
5. Zítرا musíme brzy vstávat.
6. Nizozemci umí dobře bruslit.
7. Dnes si chci koupit nové kolo.
8. Nádraží je daleko, musíte jet tramvají.

1.1.3 SCHEIDBARE WERKWOORDEN

1. Wat is de infinitief van de persoonsvormen? Vertaal in het Tsjechisch.

1. Na het avondeten wassen we altijd af.
2. Ik bel je vanavond om 8 uur wel op.
3. Hij stapt bij het Centraal Station in.
4. Wat trek jij voor dat feest aan?
5. De nieuwe cursisten stellen zich aan de groep voor.
6. Ik zoek de onbekende woorden in het woordenboek op.
7. Ik werk graag in een groepje samen.
8. Ze doet de deur met een klap dicht.

2. Maak de zin compleet met het werkwoord tussen haakjes.

1. Ik – de hond – 's avonds – in het park. (uitlaten)

---

2. Jij – veel geld – aan kleren – ? (uitgeven)

---

3. Mijn moeder – na het eten – altijd – alles. (afwassen)

---

4. Haar man – elke dag – het avondeten. (klaarmaken)

---

5. Morgen – ik – mijn kamer. (schoonmaken)

---

6. Onze burens – in het weekend – graag. (uitslapen)

---

7. Tim – zijn ouders – vanavond. (opbellen)

---

8. In een groepje – je – ook – graag – ? (samenwerken)

---

9. Bij welke halte – jij – ? (uitstappen)

---

10. Ik – het raam – na de les – altijd. (dichtdoen)

---

11. Ik – eerst – mijn vriendin in Den Haag. (moeten/opbellen)

---

12. – jullie – het licht – straks? (kunnen/uitdoen)

---

3. Geef antwoord met een volledige zin.

1. Hoe laat sta je normaal op?
2. Met wie werk je graag samen?
3. Hoe vaak ga je uit?
4. Met wie ga je weleens uit?
5. Kijk je bij een toets wel eens af?
6. Was je elke dag af?
7. Kan je me vanavond even opbellen?
8. Wil je morgen die boeken voor me meenemen?
9. Waarom hoeft je vriend geen wiskunde-examen af te leggen?
10. Probeer je weleens een puzzel op te lossen?

1.1.4. WEDERKERENDE WERKWOORDEN – REFLEXIEVE WERKWOORDEN

1. **Onderstreep de wederkerende werkwoorden. Wat is de infinitief van de werkwoorden? Vertaal de hele tekst in het Tsjechisch.**

Elke ochtend gaat de wekker om zeven uur. Ik was me en kleed me aan. Daarna maak ik onze kinderen wakker. Ik maak het ontbijt en zij kleden zich aan. Ze moeten om half negen op school zijn. Soms sta ik te laat op. Dan moeten we ons haasten.

2. **Vul de juiste vorm van het wederkerend voornaamwoord in.**

1. We verheugen ..... op de volgende vakantie.
2. U kunt .....voor een afspraak met de decaan bij de administratie melden.
3. Sommige cursisten gedragen ..... nog als pubers.
4. Ze haast .....naar huis om daar op tijd te zijn.
5. Kan jij ..... herinneren in welk lokaal we les hebben?
6. Hij excuseert ..... want hij is te laat.
7. Wassen jullie ..... 's ochtends of 's avonds?
8. Veel mannen scheren ..... elke dag.

3. Geef antwoord in een volledige zin.

1. Haast jij je weleens voor de bus?
2. Verveel je je erg in het weekend?
3. Herinner jij je veel van toen je vier was?
4. Waar interesseer jij je voor?
5. Schaamt u zich als mensen u niet begrijpen?
6. Ergeren jullie je weleens aan het grote aantal reclameblokken op tv?
7. Vergist u zich weleens in mensen?
8. Moet je vriend zich aan iedereen in de klas voorstellen?

4. Maak zinnen met het wederkerend werkwoord in de onvoltooid tegenwoordige tijd.

1. zich vergissen – de docente – in de dag van het examen.

---

2. zich interesseren – we – voor politiek.

---

3. zich verheugen – jullie – op het weekend – ?

---

4. zich voelen – jij – ook – al moe – ?

---

5. zich aankleden – kunnen – je kleine zoon – snel – ?

---

6. zich aanmelden – moeten – ik – voor de cursus.
